

Vyloučení orgánů, činných v trestním řízení

Ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. je třeba vykládat tak, že pod pojmem rozhodnutí o vazbě měl zákonodárce na mysli jak rozhodnutí pozitivní, tj. že soud návrhu na vzetí obviněného do vazby vyhoví, tak i rozhodnutí negativní, tj. že soud návrhu na vzetí obviněného do vazby nevyhoví, resp. jej zamítne.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 4 Tz 68/2010, ze dne 9.12.2010)

Nejvyšší soud České republiky projednal stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti České republiky ve prospěch obviněných P. F., G. S. a A. N., proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010 a rozhodl tak, že podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. se stížnost pro porušení zákona zamítá.

Z odůvodnění :

Usnesením vrchního komisaře Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, SKPV České Budějovice, odboru obecné kriminality, ze dne 22. 12. 2009, č.j. KRPC-14540-15/TČ-2009-020070, bylo podle ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání obviněných:

- P. F. pro pokračující trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) zák. č. [140/1961](#) Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen tr. zák.), spáchaného ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. a dílčím jednáním i vloupáním,
- G. S. pro pokračující trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák., spáchaného ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. a dílčím jednáním i vloupáním,
- A. N. pro pokračující trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák., spáchaného ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. a dílčím jednáním i vloupáním, trestný čin neoprávněného držení platební karty podle § 249b tr. zák. a trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák.

Podáním ze dne 22. 12. 2009, sp. zn. ZT 1127/2009, podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích návrh na vzetí obviněných P. F., G. S. a A. N. do vazby z důvodů podle § 67 písm. a) a c) tr. ř.

Usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 12. 2009, sp. zn. 32 Nt 6/2009, byl uvedený návrh státního zástupce zamítnut a všichni jmenovaní byli podle § 77 odst. 2 tr. ř. propuštěni ze zadržení. Ve věci rozhodovala soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S.

Proti usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 12. 2009, sp. zn. 32 Nt 6/2009, podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích stížnost, která byla usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích, pobočky v Táboře, ze dne 12. 1. 2010, sp. zn. 14 To 10/2010, pro nepřípustnost zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Podáním ze dne 10. 6. 2010 (doručeno dne 18. 6. 2010) byla ze strany státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích podána obžaloba na:

- 1) obviněného P. F. pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák., ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 3-13, 19-25, 27 obžaloby), trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák., ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 3-4, 6-11, 13, 19-24 obžaloby),
- 2) obviněnou A. N. pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák., dílem ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 3-14, 16-27 obžaloby), trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2 tr. zák., dílem ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 3-4, 6-11, 13, 16-26 obžaloby) a trestný čin neoprávněného držení platební karty podle § 249b tr. zák. (v bodě 14 obžaloby),
- 3) obviněnou G. S. pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák., dílem ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 1-13, 15-16, 19-27 obžaloby), trestný čin porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1 tr. zák., ve formě spolupachatelství podle § 9 odst. 2 tr. zák. (v bodech 1, 3-4, 6-11, 13, 16, 19-26 obžaloby).

Poté Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, podle § 30 odst. 2 tr. ř. tak, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. je vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010. Proti tomuto usnesení podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích stížnost, která byla usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodná.

Proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, podal následně ministr spravedlnosti České republiky stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněných P. F., G. S. a A. N. Vytkl v ní, že zákon byl porušen v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a v předcházejícím řízení též v ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k ustanovení § 74 odst. 1 tr. ř. v neprospěch obviněných P. F., G. S. a A. N.

V odůvodnění stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti namítl, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. se usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, vyloučila z vykonávání úkonů trestního řízení v dané věci s poukazem na to, že předtím v příslušné věci rozhodla usnesením podle § 77 odst. 2 tr. ř. o propuštění obviněných ze zadržení. Dle názoru ministra spravedlnosti však za vyloučení z vykonávání úkonů v trestním řízení ve smyslu ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. je nutno považovat pouze soudce, který vydal některé z rozhodnutí uvedených v § 74 odst. 1 tr. ř. s tím, že rozhodnutí podle § 77 odst. 2 tr. ř. není v ustanovení § 74 odst. 1 tr. ř. uvedeno. Dále ministr spravedlnosti poznamenal, že důvod pro vyloučení jmenované soudkyně ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 tr. ř. nebyl zjištěn ani nikým z obviněných namítán.

Z uvedených důvodů ministr spravedlnosti závěrem stížnosti pro porušení zákona navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010 a v řízení předcházejícím byl porušen zákon v neprospěch obviněných P. F., G. S. a A. N. ve vytykaném směru a aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí a jemu předcházející usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, v celém rozsahu zrušil včetně všech dalších rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Obhájce obviněných P. F. a A. N. navrhl stížnost pro porušení zákona zamítnout, neboť rozhodnutí soudů obou stupňů považuje za správná.

Nejvyšší soud České republiky v souladu s ustanovením § 274 tr. ř. v neveřejném zasedání přezkoumal podle § 267 odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadených částí rozhodnutí předcházející, a shledal, že zákon porušen nebyl.

Podle § 266 odst. 1 věty první tr. ř. lze v řízení o stížnosti pro porušení zákona přezkoumávat jen rozhodnutí, které je pravomocné. Z citovaného ustanovení vyplývá presumpce správnosti a zákonnosti takového rozhodnutí, což znamená, že Nejvyšší soud musí vycházet z předpokladu, že napadené rozhodnutí bylo učiněno v souladu se zákonem, není-li zjištěn opak. Porušení zákona tedy může Nejvyšší soud vyslovit a případně napadené rozhodnutí zrušit toliko za situace, kdy po přezkoumání rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěl k závěru, že rozhodnutí zákonu neodpovídá, a to do takové míry, že nelze trvat na jeho závaznosti a nezměnitelnosti. Takový závěr lze ovšem učinit jen na podkladě skutečností, které vyplývají z dosavadního řízení a z příslušného trestního spisu, v němž jsou výsledky řízení, zejména pak provedeního dokazování zachyceny. Přitom nad zájmem na stabilitě pravomocných rozhodnutí musí převážit zájem na tom, aby nezákonnost, jestliže ji skutečně Nejvyšší soud zjistil, byla vzhledem ke své závažnosti napravena.

Podle ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. soudce nebo přísedící je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba.

Nejvyšší soud České republiky z předloženého spisového materiálu zjistil, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. rozhodovala v přípravném řízení o návrhu státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích na vzetí obviněných P. F., G. S. a A. N. do vazby a rozhodla, jak již bylo uvedeno výše, usnesením ze dne 23. 12. 2009, sp. zn. 32 Nt 6/2009, tak, že návrh státního zástupce zamítla a všechny jmenované obviněné podle § 77 odst. 2 tr. ř. propustila ze zadržení.

Na obviněné P. F., G. S. a A. N. byla následně podána u Okresního soudu v Českých Budějovicích obžaloba a soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. se následně usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2020, vyloučila z vykonávání úkonů trestního řízení v předmětné věci (vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010). Toto usnesení bylo potvrzeno i stížností pro porušení zákona napadeným usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, jako soudu odvolacího.

Nejvyšší soud České republiky se po prostudování dané věci neztotožnil s názorem ministra spravedlnosti uvedeným ve stížnosti pro porušení zákona, že rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na vzetí obviněných do vazby není možno považovat za rozhodnutí o vazbě uvedené v ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. Dle názoru Nejvyššího soudu České republiky je třeba shora citované ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. vykládat tak, že pod pojmem rozhodnutí o vazbě měl zákonodárce na mysli jak rozhodnutí pozitivní, tj. že soud návrhu na vzetí obviněného do vazby vyhověl, tak i rozhodnutí negativní, tj. že soud návrhu na vzetí obviněného do vazby nevyhověl, resp. jej zamítne.

Není pochyb o tom, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O.S. při rozhodování o návrhu na vzetí obviněných do vazby musela postupovat naprosto obdobným způsobem jako v případě, když soudce činný v přípravném řízení rozhoduje o vzetí do vazby ohledně osoby, na kterou je podán návrh na vzetí do vazby. Jak správně uvedla již jmenovaná soudkyně v usnesení ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2020, kterým se vyloučila z projednávání předmětné věci, soudce při rozhodování o návrhu na vzetí obviněného do vazby, byť návrhu nevyhověl, je vždy

povinen prostudovat příslušný spisový materiál, tj. musí se seznámit s usnesením o zahájení trestního stíhání, přezkoumat jeho zákonnost, posoudit, zda dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán obviněným a zda naplňuje všechny znaky skutkové podstaty příslušného trestného činu a zda s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením. Po učinění všech zmíněných potřebných kroků je soudce povinen vyslovit rozhodnutí, zda jsou u obviněného důvody vazby dány či nikoli.

V případě projednávané věci soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. shora popsaným postupem dospěla k závěru, že není důvod k vzetí obviněných P. F., G. S. a A. N. do vazby, proto rozhodla tak, že návrh státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích na vzetí těchto obviněných do vazby zamítla a propustila je ze zadržení.

Soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. byla povinna prostudovat spisový materiál a posoudit věc stejně tak, jako kdyby rozhodovala o vzetí obviněných do vazby na návrh státního zástupce v přípravném řízení, proto Nejvyšší soud České republiky dospěl k totožnému závěru jako nalézací i odvolací soud, tj. že soudce rozhodující o návrhu na vzetí obviněného do vazby určité osoby (i když návrh zamítne) je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení v té které věci ve smyslu ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř., neboť rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vzetí obviněných do vazby a jejich propuštění ze zadržení je třeba považovat za rozhodnutí o vazbě a soudce, který takto rozhodl v přípravném řízení, by neměl po podání obžaloby o věci opětovně rozhodovat, neboť by mohl být ovlivněn názorem, který v dané věci dříve zaujal.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je možno uzavřít, že soudy prvního i druhého stupně rozhodující ve věci dospěly ke správnému závěru, že rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby je nutno považovat za rozhodnutí o vazbě ve smyslu ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. Soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. proto postupovala správně, když se usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, vyloučila z vykonávání úkonů předmětného trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010 s odkazem na ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací nepochybil, když usnesením ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, stížnost státního zástupce proti citovanému usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

Nejvyšší soud České republiky tedy o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti České republiky ve prospěch obviněných P. F., G. S. a A. N. proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4.8.2010, sp. zn. 3 To 699/2010, rozhodl tak, že není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)